

Priserne paa en Række Urtekramvarer. De er konstateret ved Indkøb i Byens forskellige Butikker i September 1921 og i Januar og August 1922. Den Række Vare-sorter, der undersøgtes, var følgende: dansk Flormel, bedste Ris, fint Rismel, Sagogryn, Sagomel, fine Byggryn, danske Havregryn i løs Vægt, amerikanske Havregryn i løs Vægt, Kartoffelmel, danske Kogeærter, Victoriaærter, Flækkeærter, mellemstore Svesker og stenfri Svesker. Der konstateredes for hele denne Række af Varer ret stærkt varierende Priser, men dog Priser, som ved de allerfleste Indkøb syntes at ligge langt ud over det rimelige og ogsaa aabnede Mulighed for Avancer langt over, hvad man fra Urtekrammerforeningens Side har betegnet som normal Avance. Jeg vil dog oplyse, at de højeste Priser tages ikke i de store Forretninger, men derimod i de ganske smaa Forretninger i Sidegader. Jeg har naturligvis med det samme søgt tilvejebragt Oplysninger om Engros-Priserne hos forskellige københavnske Grossister og ogsaa fra Fællesforeningen for Danmarks Brugforeninger. Om Forholdet mellem disse Priser skal jeg ikke her nærmere udtale mig, men kun sige, at for det overvejende Antal af de undersøgte Varer er Faldet i Engros-Priserne enten standset eller afløst af Prisopgang. Mindre Prisnedgang har fundet Sted fra Januar til August for dansk Hvedemel, Ris og Rismel, amerikanske Havregryn og visse Svesker. Om end en Sammenligning af Bevægelserne fra Januar til August i Detailpriserne og i Engros-Priserne viser, at de to Sæt Priser ikke for alle Vares Vedkommende følges ad i Prisbevægelsen, men at denne i visse Tilfælde er modsat, tyder dog den Undersøgelse, jeg har foretaget, paa, at der er nogen Nedgang i Detailavancerne fra Januar til August, men ingenlunde den Nedgang, som man kunde ønske.

Nu er jeg ikke i Stand til — Tiden tillader det heller ikke — at komme ind paa meget detaillerede Oplysninger, men jeg kan ikke undlade at give det høje Ting enkelte saadanne. De Tal, jeg nu nævner, refererer sig til Rækken af Varer, som jeg for et Øjeblik siden nævnte, i den Orden, hvori jeg fremførte dem. Jeg maa da have Lov til at sige, at Avancen i Procent var henholdsvis i September 1921, i Januar 1922 og i August 1922 f. Eks. for dansk Standard Hvedemel 31, 24, 36, medens den af Urtekrammerforeningens Formand opgivne Normalavance var 19 pCt. For de bedste Ris var Avancerne paa de tre Tidspunkter 59, 57 og 65 pCt., medens Normalavancen var

opgivet at være 25 pCt. Paa samme Maade kunde jeg fortsætte den hele Række af Varegrupper igennem.

Hvis man derfor nu vil spørge, om Detailavancerne i Forhold til Engros-Priserne har naaet det normale Leje, hvad man jo dog nu saa lang Tid efter Krigens Slutning maatte vente var Tilfældet, saa meget mere som Engros-Priserne i længere Tid har ligget i et forholdsvis roligt Leje, saa mener jeg at kunne paastaa, at det for Detailpriserens Vedkommende ingenlunde er Tilfældet. Vel er Procentavancerne bortset fra enkelte Undtagelser nu lavere end de utroligt høje Avancer i Januar Maaned, men de er dog ikke naaet ned til det meget høje Niveau, som de første Undersøgelser for ca. 1 Aar siden viste. Hvis man vil sammenstille den højeste Engros-Pris med Gennemsnit af de 6 højeste Detailpriser for den 30. August 1922, vil man finde en Forskel i Procent, som i Virkeligheden maa forekomme ganske urimelig stor, f. Eks. for bedste Ris 56, for Rismel 89, for Sagogryn 40, for Sagomel 60, for fine Byggryn 45, for danske Havregryn i løs Vægt 43 o. s. v. Altsaa, selv naar man regner med den højeste Grossistpris og saa med Gennemsnittet af de 6 højeste Detailpriser, kommer man til Avancer af en saadan Højde.

Jeg skal ikke her komme ind paa at skildre Prisforskellen mellem de forskellige Varegrupper i Detailhandelen og i Brugforeningerne; jeg skal af let forstaaelige Grunde ikke indlade mig derpaa, men jeg maa dog sige, at det maa beklages, at de Bestræbelser, som man fra Priskontrolkomiteens Side og fra Urtekrammerforeningens Side har udfoldet for at komme disse Forhold til Livs, ikke har haft mere Held med sig. Straks da jeg havde foretaget denne Undersøgelse, henvendte jeg mig til Priskontrolkomiteen og gjorde den opmærksom paa de Forhold, der var til Stede, og Komiteen satte sig straks i Forbindelse med Urtekrammerforeningen og tilskrev Indenrigsministeriet følgende, som jeg vil tillade mig at oplæse, hvad jeg haaber, den ærede Formand billiger: „I Fortsættelse af tidligere Brevveksling med det høje Ministerium angaaende Detailpriserne i Urtekram- og Kolonialforretninger her i Staden tillader Komiteen sig at meddele følgende: Urtekrammerforeningens Handelsudvalg har erklæret sig ganske beredt til at yde sin Medvirkning til, at Priserne holdes paa et rimeligt Niveau og navnlig ogsaa, at Fald i Engros-Priserne giver tilsvarende Udslag paa Detailpriserne. Efter at Handelsudvalget havde faaet opgivet Navne og Adresser